

THE CRYSTAL SHIP Street art by the shore

Lannoo

INHOUD / CONTENTS	VOORWOORD / FOREWORD	7
2016	MISTER FIKSIT	10
	GUIDO VAN HELTEN + INTERVIEW	12
	ROBERT MONTGOMERY	16
2017	PHLEGM	20
	JOHANNES MUNDINGER	22
	NELIO & SEBAS VELASCO	23
	HELL'O COLLECTIVE	24
	STROOK + INTERVIEW	26
	WOUTER PERSYN	30
2018	GAIA	34
	BEN SLOW	36
	SAINER	37
	ERIN HOLLY + INTERVIEW	38
2019	LEON KEER	44
	CASE MACLAIM	46
	MATEUS BAILON	47
	ESCIF + INTERVIEW	48
	MISS VAN	52
	DAVID WALKER	54
2020	D*FACE	58
	CASE MACLAIM	60
	ERES	62
	ELISA CAPDEVILA	64
	HELEN BUR + INTERVIEW	66
	ZENITH	70
2021	SOAZ	74
	ADD FUEL	76
	ARYZ	77
	DZIA	78
	ROBERTO CIREDZ	80
	KITSUNE	82
	TOYKYO	83
	MEDIANERAS + INTERVIEW	84
	SOZYONE	88
2022	AXEL VOID	92
	ADELE RENAULT	94
	BEZT	95
	FRANCO FASOLI	96
	AMPPARITO	98
	AHENEAH	100
	BROKEN FINGAZ + INTERVIEW	102
	IÑIGO SESMA	106
	ALEX SENNA	107

2023	MOBSTR	110
	MOBSTR	112
	MOBSTR	113
	MOMO	114
	SLIM SAFONT	116
	GVIIIIE	117
	JAUNE + INTERVIEW	118
	MOULAYE SARR	122
2024	FALKO FANTASTIC	126
	CACO	127
	DULK	128
	HERA	130
	ILKE COP	131
	HOXXOH	132
	CASE MACLAİM	134
	KMG	136
	PIXELPANCHO	138
	MARINA CAPDEVILA	139
	MOTEL7 + INTERVIEW	140
	WAYNE HORSE	144
2025	JDL	148
	ANETTA LUKJANOVA	150
	BELIN	152
	DANIELA GUERREIRO	154
	LINDERT STEEGEN	155
	ERB MON	156
	BEN JOHNSTON	158
	FANAKAPAN	160
	YESSIOW	162
	VYNCK1	163
	MEGAN OLDHUES + INTERVIEW	164
	SUPER A	168
2026	ROA	172
	ADRIAN IURCO	174
	ALEXIS DIAZ	175
	ASTRID VERPLANCKE	176
	DOES	178
	BUÉ THE WARRIOR	180
	HYUN DEKEMPE	181
	DEFO 8.4	182
	JABA	184
	LOOMIT	186
	LARSEN Bervoets	187
	SARAH YU ZEEBROEK	188
	LULA GOCE	190
	PATRICIA GHIJSENS X YORGOS MARAZIOTIS	191
	MARIANA DUARTE SANTOS	192
	MUMBY	194
	ZENITH & KOEN VAN DEN BROEK + INTERVIEW	196
	PROJETO RÚIDO	200
	QUEEN ANDREA	202
	SODA	204
	RUTGER TERMOHLEN	206
	STEFaan VERMUYTEN	207
	YANN L'OUTSIDER	208
	ZENK ONE	210

VOORWOORD

Al tien jaar gaat The Crystal Ship intussen voor anker in Oostende. De bemanning, afkomstig uit alle hoeken van de wereld, stroomt van boord en neemt de straten van de stad over. Inwoners en bezoekers zien hoe grijze gevels en blinde muren stukje per stukje verdwijnen achter kleuren, vormen, woorden en visies. Iedereen is welkom in dit open atelier, waar in weer en wind koortsachtig wordt gewerkt. Op enkele dagen tijd krijgen verschillende plekken hun eigen op maat gemaakte kunstwerk cadeau.

In deze ode aan het street art festival – dat uitgroeide tot het grootste van Europa – lichten we tientallen murals uit en praten we met verschillende kunstenaars over hun ontwerpen. In tijden waarin software eindeloos ontwerpen kan genereren, schenken deze getalenteerde gasten ons tastbare, doorleefde en originele kunst. Nu eens grafisch en vol kleur, dan weer sober en strak. Soms abstract, soms zo realistisch dat het wel een foto lijkt. Met een vette knipoog of een scherpe boodschap. De kunst geeft een duwtje aan de logica van de publieke ruimte, zoals één van de kunstenaars vertelt, ‘en vraagt ons om er anders doorheen te bewegen’.

Zoals dat gaat bij street art, trekken de artiesten na enkele dagen weer voort naar een volgende bestemming en laten ze hun creatie los. De elementen werken er op in: regen, wind, zout water, tijd. Kleuren vervagen. Die vergankelijkheid is voor veel makers deel van de charme. Ze schenken wat ze gemaakt hebben aan de wereld, aan de stad, aan alle mensen die er aandacht voor hebben. Die er iets in herkennen of in bewonderen. Niet toevallig blokletterde de eerste mural die ooit voor het festival werd gemaakt: ‘Art Is For Everybody’.

FOREWORD

The Crystal Ship has now dropped anchor in Ostend for the last 10 years. Drawn from all corners of the world, its crew swarms ashore and takes over the city's streets. Residents and visitors witness how dull façades and blank walls disappear bit by bit behind colours, shapes, words and visions. All are welcome in this open-air studio, where the intensive work goes on whatever the weather. In just a few days, various locations around the city are resplendent with their very own bespoke artwork.

In this tribute to the street art festival – which has evolved into Europe's biggest – we highlight dozens of murals and talk to some of the artists about their designs. In an age when software can generate designs ad infinitum, these talented guests award us with tangible, authentic and original art. At times graphic and in vibrant colour, at others restrained and austere. Varying from the abstract to near photo-realism. With a knowing wink or a pointed message. The art gives the logic of public space a slight nudge, as one of the artists expresses it, ‘and asks us to pass through it differently’.

As is the way with street art, after a few days the artists move on to their next destination, leaving their creations behind them. The elements begin to take their toll: rain, wind, salt water, time. Colours fade. For many creators, the ephemeral quality is part of the attraction. They gift their creations to the world, to the city, to all the people who take notice. Who recognise or admire something in them. It was no coincidence that the first mural created for the festival stated boldly: ‘Art Is For Everybody’.

NL Over een openingsstatement gesproken. Sinds 2016 heet het typografische paretje van Mister Fiksit bezoekers welkom in Oostende. Zijn *Art Is For Everybody* behoorde tot de allereerste werken die voor The Crystal Ship werden gerealiseerd en groeide uit tot een van de meest herkenbare beelden in de stad. In 2025 keerde de Gentse kunstenaar terug om het eerste woord van zijn eigen mural te overschilderen. *Change Is For Everybody* was niet alleen een knipoog naar het festivalthema van dat jaar, maar verwijst natuurlijk ook naar een stad én een wereld die constant in beweging blijven.

EN Talk about opening statements. Since 2016, Mister Fiksit's stunning typographic work has welcomed visitors to Ostend. His *Art Is For Everybody* was one of the very first works created for The Crystal Ship and it has grown into one of Ostend's most recognisable sights. In 2025, the Ghent artist returned to paint over the first word of his own mural. Not only was *Change Is For Everybody* a subtle reference to that year's festival theme, but also of course to a city and a world that never stand still.

NL Misschien wel de vrolijkste muur in Oostende, vol priemende ogen, gehaaste benen en geometrische vormen in warme kleuren. Brusselse kunstenaars Jérôme Meynen en Antoine Detaille bouwen met Hell'O Collective aan een uniek grafisch universum. Ze werken multidisciplinair en verkennen in hun ontwerpen de interactie tussen mensen en hun omgeving. Vaste elementen in hun wereld zijn kleur, vreemde dieren en bijzondere wezens – beïnvloed door Belgisch surrealisme en door religieuze en mythologische iconografie. Hun knipogen naar het serieuze, of totale nonsens net ernstig nemen, leveren abstracte verhalen op die de artiesten bewust nooit een titel geven. Zo blijven de deuren van de interpretatie wijd openstaan.

EN Quite possibly Ostend's most joyful wall, full of piercing eyes, legs in a hurry and geometric forms in warm colours. As Hell'O Collective, Brussels-based artists Jérôme Meynen and Antoine Detaille are building a unique graphic universe. Working across disciplines, their designs explore how people and their environments interact. Influenced by Belgian surrealism and religious and mythological iconography, fixed elements in their world include colour, strange animals and unusual beings. The way they allude to the serious, or treat pure nonsense as though it were in earnest, produces abstract narratives that the artists purposefully leave untitled. This keeps the doors of interpretation wide open.

NL Voor The Crystal Ship 2019 bracht de Nederlandse kunstenaar Leon Keer een indrukwekkende 3D-illusie tot leven. Keer, bekend om zijn anamorfische straatkunst, liet zich inspireren door traditionele Delftse vazen en gebruikte die als dragers van een bijzonder actuele boodschap. Op de drie elegante en zorgvuldig in kisten verpakte vazen, waar normaal gezien symmetrische blauwe patronen en idyllische landschappen op te zien zijn, ontvouwen zich verontrustende klimaatscenario's. De aandachtige kijker ziet hevige stormen, moordende droogte en stijgend water. Op die manier contrasteert Keer een ongerepte schoonheid met verval en vergankelijkheid. Niet toevallig kwam deze muurschildering terecht op de muur van een windenergiebedrijf.

EN For The Crystal Ship 2019, Dutch artist Leon Keer brought to life a stunning 3D illusion. Known for his anamorphic street art, Keer was inspired by traditional Delft vases, co-opting them as bearers of a strikingly contemporary message. Normally decorated with symmetrical blue patterns and idyllic landscapes, the three elegant vases that are carefully packed in crates feature disturbing climate scenarios. The attentive observer sees fierce storms, deadly drought and rising water. In this way, Keer contrasts pristine beauty with decay and transience. This mural did not end up on the wall of a wind energy company by accident.

NL Op school leer je, met een beetje geluk, wat in de leerplannen staat. Maar je leert ook wie je bent en bij welke vrienden je terechtkunt op de lastige dagen. Op een muur die uitkijkt op een speelplaats, wilde kunstenaar Slim Safont een kunstwerk plaatsen waar scholieren iets aan zouden hebben. De Spaanse artiest, die al op zijn twaalfde begon met schilderen, ging voor een antidotum tegen toxische mannelijkheid. Een portret van drie kerels – geïnspireerd door zijn broer en twee van zijn vrienden – die elkaar steunen en raken, letterlijk en figuurlijk. Een ode aan vriendschap, op onze meest kwetsbare momenten.

EN At school, with any luck, you learn what the curriculum says you should. But you are also learning who you are and which friends you can turn to on difficult days. On a wall overlooking a playground, artist Slim Safont wanted to put a work that would mean something to schoolchildren. The Spanish artist, who has been painting ever since he was 12 years old, went for an antidote to toxic masculinity. Inspired by his brother and two of his brother's friends, it's a portrait of three men who are supporting and touching each other, both literally and figuratively. An ode to friendship at our most vulnerable moments.

JAUNE

Kursaal Oosthelling

Stencilkunstenaar Jaune – Jonathan Pauwels – staat bekend om zijn stedelijke interventies waarin vuilnismannen de show stelen. Ze zijn zo populair dat hij de tel kwijt is van hoeveel er momenteel overal in Oostende aan het werk zijn.

Nationaliteit: Belg
Geboortjaar: 1986

Door de jaren heen ben je een vaste waarde geworden in de line-up van The Crystal Ship.

Ja, ik heb aan verschillende edities deelgenomen. De eerste keer vroegen ze aan de inwoners van Oostende of iemand mij een stukje van zijn muur wilde afstaan voor een piepkleine interventie, en meer dan 45 mensen reageerden. Ik had ongeveer tien dagen om ze allemaal te schilderen, wat intens was. En sindsdien heb ik nog veel meer van mijn mannetjes over de hele stad toegevoegd.

Heb je een soort archief, weet je nog waar ze allemaal zitten?

In het begin was ik heel gedisciplineerd om de resultaten te fotograferen, maar ik moet toegeven dat ik vandaag niet elke interventie meer zou kunnen terugvinden. Dat is op zich eigenlijk best leuk, want soms ontdek ik er eentje opnieuw. De felle kleuren vervagen doorgaans, maar ik sta versteld van hoe goed sommige bewaard zijn gebleven.

Waarom koos je vuilnismannen als je hoofdpersonages?

Ik werkte verschillende zomers als vuilnisophaler in Brussel. Het viel me op hoe ik tegelijk hyperzichtbaar was – in een feloranje hesje – én volkomen onzichtbaar. Mensen maken geen oogcontact, ze groeten je niet, ze nemen je nauwelijks waar. En dat terwijl deze job een van de meest essentiële is die er bestaat. Elke dag worden er tonnen afval weggehaald. En als dat stilvalt, is het maar een kwestie van dagen voor alles volledig uit de hand loopt. Dus besloot ik hen op de voorgrond te plaatsen. Ik heb twee of drie mappen vol stencils, met wellicht zo'n tweehonderd personages – gebaseerd op mensen die ik ken of ontmoet heb. Dat is meer dan genoeg om ontelbare nieuwe taferelen te maken. In zekere zin heb ik omgekeerd wat zij doen: in plaats van op te ruimen en dingen te verzamelen, voegen ze nu net iets toe aan de rommel op straat.

Bedenk je het ontwerp ter plekke?

Ik beslis het ter plaatse, ja. Ik probeer wel met de eigenaars van de muur te praten om te zien of ik iets persoonlijks over hen of hun kinderen te weten kan komen. Soms inspireert dat me om iets te maken dat met hun leven te maken heeft. En natuurlijk kijk ik naar de ruimte die ik heb. Alle stencils hebben hetzelfde formaat, dus de personages moeten in de omgeving passen.

Heb je er ooit aan gedacht om de mannetjes groter te maken?

Hun formaat is een gelukkig toeval. Toen ik pas begon, sneed ik de personages uit pizzadozen. Maar ik besepte al snel dat als ik vier lagen per personage nodig had, ik heel veel pizza zou moeten eten om genoeg dozen te verzamelen. Dus schakelde ik over op transparante plastic vellen in A3-formaat. Doordat de personages klein zijn, dringen ze zich minder op. Je moet echt naar hen op zoek gaan. Je moet er aandacht voor hebben. En het mooie is: alles wordt schattig en grappig wanneer het klein is. Zelfs een gewelddadig gevecht krijgt iets lollijs, door het formaat. Misschien doen ze ons denken aan de barbiepoppen en superheldenfiguurtjes waarmee we als kind speelden? Het geeft me ook meer vrijheid om de omgeving te gebruiken. Een elektriciteitskast op straat kan bijvoorbeeld een hoog appartementsgebouw worden.

Wat moeten mensen in je kunst lezen?

Helemaal niets. Sommige mensen denken dat ik die werkmannen belachelijk maak, omdat ik ze soms afbeeld terwijl ze bier drinken, niet werken of in de problemen raken. Anderen denken dat ik een groot politiek statement maak over sociale gelijkheid. Het enige wat ik eigenlijk doe, is die personages buiten hun gebruikelijke context tonen. Al de rest is jouw persoonlijke interpretatie.

Hield je als kind al van tekenen en kunst?

Ik teken al sinds ik een kleine jongen was, maar dat leek me nooit iets wat ik echt als beroep zou kunnen doen. Wat speelgoed betreft, was Lego mijn eerste liefde. Ik kon urenlang een kasteel uit elkaar halen en het weer opbouwen tot iets totaal anders.

Welke andere kunstenaars bewonder je?

Ik hou van het werk van zoveel mensen, van alle dingen die ik zelf niet kan maken. Er is Cinta Vidal, een kunstenaar uit Spanje die met architecturale beelden werkt en veel met perspectief speelt. Ik vind ook dat The London Police fantastisch werk maken, met potlood, heel gedetailleerd, en ze hebben een geweldig gevoel voor humor. En dan natuurlijk het werk van mijn vrouw: Mache (Mal.Es). Ze maakt vrolijke monsters, vrolijke personages, in felle kleuren.

Welke andere projecten staan op je bucketlist?

Ik wil heel graag Japan zien. Daar werken zou om allerlei redenen een uitdaging zijn; het is een totaal andere samenleving. Zelfs 'afval' is er een heel ander begrip. Maar dat zou een droom zijn. Een ander project waarover ik dagdroom, is een enorme immersieve tentoonstelling, van wel duizend vierkante meter. Het zou geweldig zijn om erdoor te wandelen, ermee te spelen en er les in te geven. Het enige wat ik nodig heb, is een medewerker met een groot budget.

Stencil artist Jaune – Jonathan Pauwels – is known for his urban interventions in which sanitation workers steal the show. They're so popular he's lost count of how many are currently at work throughout Ostend.

Nationality: Belgian
Year of birth: 1986

Over the years, you've become a regular in The Crystal Ship's line-up.

Yes, I've taken part in several editions. The first time they asked the citizens of Ostend if anyone was interested in letting me use a bit of their wall for a tiny intervention and over 45 people responded. I had about ten days to paint them all, which was intense. And since then, I've added many more of my workers throughout the city.

Do you have some kind of archive, do you remember where all of them are?

At first, I was very disciplined about taking pictures of the results, but I have to admit that today, I wouldn't be able to locate every intervention. That in itself is actually kind of fun, because sometimes I get to rediscover one. The bright colours tend to fade, but I'm amazed at how well preserved some of them are.

What made you choose sanitation workers as your main characters?

Over various summers, I worked as a sanitation worker in Brussels. It struck me how I was both hyper-visible - wearing a bright orange vest - and completely invisible. People don't make eye contact, they don't greet you, they barely acknowledge you. All the while, this job is one of the most essential ones out there. Tonnes of rubbish are taken away every day. And if that comes to a standstill, it's only a matter of days before things get completely out of hand. So, I decided to put them front and centre. I have two or three folders full of stencils, with probably around 200 characters - based on people I know or have met. That's more than enough to create countless new scenes. In a way, I've reversed what they do: instead of tidying up and collecting things, they are now adding to the street clutter.

Do you make up the design on the spot?

I decide there and then, yes. I do try to talk to the owners of the wall and see if I can find out something personal about them or their children. Sometimes that inspires me to make something that relates to their life. And of course I look at the space I have. All the stencils are the same size, so the characters must fit the environment.

Have you ever considered upsizing the workers?

Their size is a happy coincidence. When I first started, I cut the characters out from pizza boxes. But I soon realised that if I needed four layers for each character, I would have to eat lots of pizza to collect enough boxes. So, I switched to transparent plastic sheets in A3 format. The fact that the characters are small makes them less in your face. You really have to go out and look for them. You need to pay attention. And the great thing is: everything becomes cute and funny when it's small. Even a violent fight has a silly quality to it, because of its size. Maybe they remind us of the barbie dolls and superhero figures we played with when we were children? It also allows me more freedom to use the environment. An electrical cabinet in the street can turn into a tall apartment building, for example.

What should people read into your art?

Nothing at all. Some people think I'm making fun of these workers, because sometimes I portray them drinking beer, not working, or getting into trouble. Others think I'm making a big political statement about social equality. All I'm really doing is showing these characters outside of their usual context. Everything else is your personal interpretation.

When you were a child, did you already enjoy drawing and art?

I've been drawing since I was a little boy, but that never seemed like something I could actually do as a real job. As far as toys go, Lego was my first love. I could spend hours deconstructing a castle and rebuilding it into something totally different.

Which other artists do you admire?

I love so many people's work, all the things I can't create myself. There is Cinta Vidal, an artist from Spain who works with architectural images and plays around with perspective a lot. I also think The London Police do amazing work, with pencil, very detailed and they have a great sense of humour. And then of course, my wife's work: Mache (Mal.Es). She creates happy monsters, happy characters, in bright colours.

Which other projects are on your bucket list?

I really want to see Japan. Working over there would be a challenge for many reasons, it's a totally different society. Even 'rubbish' is a very different concept there. But that would be a dream. And another project I'm daydreaming about, would be to make a massive immersive exhibit, a 1,000 square metres in size. It would be great to walk through, play with and teach in. All I need is a collaborator with a big budget!

TEKSTEN / TEXTS

Sofie Rycken

BEELDEN / IMAGES

Nick Decombel

VERTALING EN TEKSTREDACTIE / TRANSLATION AND COPY-EDITING

Ann De Craemer (Nederlands / Dutch)

James Duncan (Engels / English)

DESIGN

Studio Lannoo (Robin De Boelpaep)

www.lannoo.be / www.lannoopublishers.com

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact nemen met onze redactie:
redactiekunst@lannoo.be

If you have any questions or comments about the material in this book,
please do not hesitate to contact our editorial team: art@lannoo.com

© Lannoo Uitgeverij NV, Tielt, België/Belgium, 2026

D/2026/45/584 – THEMA: AFCM

ISBN: 978-90-599-6899-8

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave zijn uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical or otherwise, without the prior written permission of the copyright owners and publishers. All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.